

Datum

2024-08-21

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

HVO-2024-1419

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Motion av Anders Andersson (V) - Synliggör och använd språkkompetensen inom äldreomsorg
STK-2024-639**

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Språkkompetens är en högt värderad resurs inom nämndens verksamheter. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden delar motionärens resonemang kring att kunna möta brukaren på dess egna villkor, samtidigt som personalens kompetens tillvaratas. Det är dock andra kompetenser, i synnerhet omsorgs- eller medicinska kompetenser, som väger tyngst i matchningen mellan brukare och medarbetare. Där det är möjligt försöker nämnden att matcha personer som får insatser med medarbetare utifrån språkkompetenser. Nämnden föreslår att motionen avslås.

Yttrande

Språkkompetens är en högt värderad resurs inom nämndens verksamheter. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden delar motionärens resonemang avseende att kunna möta brukaren på dess egna villkor, samtidigt som personalens kompetens tillvaratas och höjs. Att tillgodose brukarens behov är ett komplext och flerdelat uppdrag där språklig kommunikation är en del. Förvaltningens chefer arbetar kontinuerligt med att matcha personalens kompetens med brukarens behov, och i dessa avseenden väger andra kompetenser tyngre än språkkompetens. De grundläggande kompetenskraven för medarbetare är huvudsakligen styrande vid planering av en brukares eller patients insatser, så som att medarbetare har läkemedelsdelegeringar eller kompetens om demenssjukdom.

Villkoren för olika sätt att kommunicera kan variera beroende på vilken verksamhet som avses inom förvaltningen. I vissa fall kan det vara lättare på ett särskilt boende, jämfört med ordinärt boende, att ta hjälp av olika personer inom personalen för att

kommunicera eller använda sig av andra hjälpmedel som finns tillgängliga på plats på boendena.

Språk i biståndshandläggning

I många fall sker den första kontakten från medborgaren med hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen genom en biståndshandläggare i samband med myndighetsutövning efter ansökan om bistånd enligt socialtjänstlagen. Biståndshandläggaren identifierar individens behov av service på ett annat språk än svenska, inklusive teckenspråk, och har vid behov möjlighet att vända sig till tolkservice i de fall den sökande har behov av att kommunicera på andra språk än svenska. I samband med myndighetsutövning är det av vikt att det är en oberoende part som kan tolka mellan språken. Andra sätt att kommunicera är till exempel via pictogram (symbolsystem/visuellt språk). Handläggaren ska säkerställa att information i utredning och beslut kommuniceras och förstås av den det berör.

Finskt förvaltningsområde

Malmö stad är sedan 1 februari 2015 en del av det finska förvaltningsområdet. Rättigheterna för den sverigefinska minoriteten berör både språkanvändande och möjliggörande av att utöva kultur. En av de lagstiftade rättigheterna är möjligheten att få hela eller väsentlig del av äldreomsorgen utförd på finska och förvaltningen har således tre vård- och omsorgsboenden som sverigefinska Malmöbor kan önska i samband med beslut om rätt till plats med en finsk profil. Profilboendena strävar efter att ha finskspråkig personal samt utöva finsk kultur genom exempelvis att uppmärksamma högtidsdagar. Förvaltningen ser en utmaning i att rekrytera personal som talar finska. Förvaltningen har därför beslutat att det ska finnas information om att Malmö är finskt förvaltningsområde och att det är meriterande att tala finska i samtliga rekryteringsannonser. Utöver detta har medarbetare inom särskilt boende och ordinärt boende gått en kurs i vårdfinska. Utbildningarna är pågående och de som har gått grundkursen kommer även att få gå en fortsättningskurs under hösten 2024.

Ordförande   Anders Rubin

Förvaltningschef   Sergio Garay